

Brega de galls

Què diem quan parlem dels empresaris valencians? Sembla que, genèricament, ens referim a un estament compacte que resol els seus problemes corporatius i intervé en la vida pública a través d'uns òrgans de representació autènticament participats. Mera ficció. La realitat està lluny d'aquesta utopia democràtica. La realitat delata un tapís d'empresaris innombrables i diversos que coexisteixen amb unes entitats patronals diferents i no sempre convergents que aparenten enquadrar-los. Però entre aquests aparells burocràtics i els seus representats hi ha tanta distància, almenys, com entre els partits polítics i els seus electors.

Al·ludim emfàticament a la patronal, però només veiem i jutgem les peripècies de dues dotzenes d'individus notables que es distrauen o es barallen amicalment al voltant d'unes sigles –CEV, AVE, CIERVAL, COEPA, etc.– que han proliferat pel personalisme, la desconfiança i la falta d'un liderat que repare la desvertebració territorial i històrica del país. Vicente Iborra va ser el personatge que més es va aproximar a la imatge de líder. Els seus legataris estan lluny de fomentar, ni tan sols formalment, una mínima cohesió.

Aquests dies es clama per la unitat empresarial en el marc d'uns quants patrons interessats en l'ocupació i el control de les poques plataformes de poder que estan al seu abast. Les divergències hagudes per la presidència de la Fira Mostrari Internacional han trencat una vegada més el front que es pretén recompondre. No és aconsellable mostrar-se dividits davant l'opinió pública ni davant l'administració, si bé a la primera tant se li'n dona aquest tipus de disputes i la segona sap perfectament on estan i quina importància tenen les falles i fissures de la patronal domèstica.

Hi haurà pau i un intent d'unitat. Però serà precària. Quan s'obriga la veda per a l'assalt a la Cambra de Comerç, Bançai-xa o l'esmentada Fira Mostrari Internacional, es reproduiran les hostilitats i assistirem a nous alineaments dels protagonistes. Aquests i molt pocs més són els objectius que estimulen les ambicions i els apetits dels nostres bel·licosos patrons. Això sí, circumstancialment exigeixen amb vehemència l'autopista a Madrid o la reducció de les despeses pú-

José Lladró.

RAFA GIL

bliques, croades molt raonables que, això no obstant, semblen destinades a inspirar titulars de periòdics més que a aconseguir els seus propòsits. Tal és la seua debilitat i tuf d'oportunisme polític.

¿Des de quan els empresaris es barallen per llevar-se els uns als altres aquesta o aquella poltrona? M'arrisque a suggerir que des del mateix moment en què la Federació Empresarial Metal·lúrgica de la província de València, amb els seus 3.000 associats, es va sentir totpoderosa i el seu president, José María Simó Nogués, va voler transcendir el límit estrictament corporatiu i professional de l'entitat. Allí es va concebre l'AVE (Associació Valenciana d'Empresaris) com a alternativa a la CEV (Confederació Empresarial Valenciana) per a disputar-se l'herència de la generació patronal que s'extingia, la dels Iborra, García Brún, Marcelino Alamar, etc. L'inefable i espinós Luis Espinosa, vertader mandatí d'aquest i altres episodis, hauria de relatar un dia els embolics. Silvino Navarro, el condiment inevitable de totes les salses que es couen en l'univers empresarial indígena, és una altra font valuósíssima per a la petita història dels contubernis patronal-corporatius locals.

A cavall de l'AVE, com si del veloç tren es tractara, va aconseguir Simó Nogués la presidència de la Cambra de Comerç, de la qual seria desallotjat en 1988 pels mateixos que el van ajudar a prosperar –o quasi– a l'empara d'aquestes sigles. També llavors s'adquirí –curiosament– l'excés de personalisme en la gestió. La mateixa acusació que se li ha fet a Ramon Cerdà al capdavant de la FMI. Un relleu aquest, el de la Cambra, que decidirà els futurs alineaments d'individus i grups.

Aquest tràngol i el marejol de tensions subjacent revela que la famosa cimera d'Oriola no va ser més que un miratge, una exhibició de cors i danses, sense menyscabament dels treballs teòrics i les lloables intencions que hi van haver. Darrere d'aquella façana solemne, cada família d'interessos estava a la seua i Pedro Agramunt, llavors president de la CIERVAL, tot esperant ser ungit pel Pentecosta per llançar-se a l'arena política.

Les legítimes i oposades apetències dels empresaris s'han vist accentuades per la projecció del poder institucional en les seues disputes. Era un convidat que no s'esperaven, encara que cap govern no haja estat mai neutral en aquestes discussions. La diferència respecte a les precedents és que el govern autonòmic, a més de bel·ligerant, és democràtic. Per si fóra poc, té aliats entre els empresaris, cosa que dificulta que els Espinosa repartesquen com vulguen prebendes i ostracismes. D'ací la redundat reivindicació de la societat civil que es proposa últimament. Una societat, se suposa, en què les instàncies polítiques exerceixen de *don Tancredo* segons el més pur axioma liberal.

Anotem que en totes aquestes baralles no hi ha, òbviament, discrepàncies ideològiques o estratègiques. Ens trobem davant uns petits regnes de taifa, tants com sigles i individus prominents, que es baten per uns trossos de prestigi social sota l'arbitratge insofrible dels socialistes. Uns empresaris, més pragmàtics, s'acomoden a les circumstàncies. I uns altres, que probablement voldrien fer-ho, han de carregar amb el mort i fer el numeret d'oposició conservadora. Sense drames, amb petites putades només. Són galls que es barallen, però no tenen esperons. S'ho passen molt bé.

J. J. Pérez Benlloch